

Kristeligt Dagblad

REJSER

NYHEDER / REJSER

To muslimer og en nøgle

06. okt 2007 00:00 GRAVKIRKEN I JERUSALEM: En rejse til Jerusalem er – uanset om man er på pilgrimsrejse eller ej – langt mere en rejse ind i en tilstand end en rejse til en by

Abed Joudeh med nøglen til Gravkirken. Ved siden af ham "dørvogter" Wajeeh Nuseibeh. Foto. Eva Baré

Tekst og foto: Eva Baré

Der sidder to muslimske mænd på en bænk. I den kirke, som for alverdens kristne udgør den allerstørste helligdom. Den ene har nøglen til kirkens dør, den anden har retten til at åbne og lukke den. Sådan har det været i mere end 800 år. Fra far til søn er både nøglen til kirken og retten til at åbne og lukke døren gået i arv i to muslimske familier.

Kirken hedder Gravkirken, og den ligger i det kristne kvarter i Jerusalem. Her tror de fleste kristne, at Jesus i sin tid blev begravet og senere opstod, men fordi ikke mindre end seks forskellige kristne trosretninger i alle årene har kæmpet om retten til kirken og dens kapeller, besluttede den arabiske sultan Saladin allerede i 1246 at overgive nøglen til to muslimske slægter. Lige siden har familien Joudeh og familien Nuseibeh derfor været henholdsvis nøgleholdere og dørvogtere. Og på den måde holdt gemytterne i ro. For muslimerne har ingen religiøs interesse i kirken.

– Skal jeg hente nøglen? Vil du se den? spørger Abed Joudeh og kommer fem minutter efter trissende med den godt 30 cm store sorte jernnøgle, som i dag har mere end 900 år på bagen. Abed Joudeh er i dag 76 år gammel, og han har nu haft nøglen, som han stolt fremviser, i sin varetægt i godt 16 år. Da han var 60 år, overtog han den fra sin bror, og han er tydeligt stolt af sit hverv som nøgleholder.

– I de år jeg har haft nøglen, er det gået fredeligt til, siger han. – De kristne har artet sig pænt i min tid.

Ved hans side på bænken sidder den noget yngre muslimske mand Wajeeh Y. Nuseibeh. Han udleverer sit visitkort med den påtrykte stillingsbetegnelse "dørmand" og smiler endnu mere stolt. For Nuseibeh er den eneste, som må bruge nøglen. Hver morgen klokken 5 er det ham, der åbner kirken og igen lukker den omkring klokken 21 om aftenen.

Bag den store kirkedør viser han også en stige, som han bruger, når kirken skal "forandre" trosretning. Med rutinerede bevægelser stiller han stigen op ad døren, kravler seks trin op og banker et vist antal slag øverst på kirkedøren. Sådan markerer han, at kirken ved forskellige bankeslag kan skifte mellem at være græsk-ortodoks, romersk-katolsk, syrisk-ortodoks, armensk, for kopterne eller for de etiopiske kristne.

Der er plads til dem alle og skal være der, mener han.

I Jerusalem handler alt om tro. Og en rejse til Jerusalem er – uanset om man er på pilgrimsrejse eller ej – langt mere en rejse ind i en tilstand end en rejse til en by.

Meget troende, lidt troende eller måske slet ikke – Jerusalem rører ved noget i alle, som besøger byen.

Her kommer barndommens historier fra Bibelen til live på det indre lærred, her kan fødderne gå i Jesu fodspor, det er blot at slå op i Bibelen – og Jerusalem kan fremvise det hele. Naturligvis er det et spørgsmål om tro, men i Jerusalem synes alle trosretninger at kunne finde beviser for netop deres tro. Og sådan er det også i Gravkirken.

Hvor fortrinsvis de engelske protestanter mener, at både Golgata og Jesu grav er i en have uden for Jerusalems gamle mure, mener brugerne af Gravkirken, at stedet her er det sande sted for både korsfæstelsen på Golgata, Jesu grav og

Rejsefakta

HVORNÅR: Højsæson i Jerusalem er juli-august. Her er flest kristne helligdage, men til gengæld også tit dagtemperaturer omkring 30 grader. Alternativt tidspunkt kan være slutningen af september/begyndelse af november, hvor dagene stadig er solrige og behageligt varme og nætterne kølige. Der er heller ikke så mange turister.

HVORDAN: Flere danske bureauer arrangerer rejser til Jerusalem. Blandt andet Felix Travel, Team Bennis, Tikva Travel og Risskov Rejser.

VÆRD AT HUSKE: Pæn, tækkelig påklædning giver adgang til de fleste hellige steder i Jerusalem. Dresscoden i Jerusalem er meget afslappet, men alene shorts og bar mave er en dårlig ide. Ortodokse jøder – specielt kvinderne - dækker altid både arme, ben og hår.

senere opstandelse.

Men uanset hvad: Gravkirken er et fantastisk sted at besøge. Dog bør man på forhånd have allieret sig seriøst med en guidebog omkring kirkens indretning for at få et dækkende billede af de mange hellige steder.

Hver dag besøges kirken alene af mere end 100 pilgrimme, som hver især har netop deres specielle kapel eller alter at besøge, og de mange trosretningers forskellige klædedragter udgør i sig selv et spændende skue, men tager også noget af den ophøjede ro, man ellers finder i andre kristne kirkers stilhed.

I Gravkirken får religionen lov at blomstre i al sin "larmende" mangfoldighed. Mange kysser lidenskabeligt stedet i Franciskanerkapellet, hvor Golgata-klippen vises frem, andre knæler med tårevædede ansigter ved salvelsesstenen, og hele tiden er der kø ved indgangen til Englekapellet, gravkapellet hvorfra Jesus opstod.

I den modsatte ende af Englekapellet har kopterne i øvrigt et lille åbent kapel, hvorfra man også kan se ned på Golgata-klippen under graven. Her er sjældent kø, og kapellet vogtes i smuk stilhed af en ung koptisk mand, som også gerne tillader, at man kommer helt ind at røre ved klippen.

I den ultrakorte version kan Gravkirken historisk dateres tilbage til 315, hvor kejser Hadrian byggede et Venus-tempel over Jesu grav for at standse de kristnes valfart. Senere, da den kristne kejser Konstatins mor, Helena, rejste rundt i 325 for at få udpeget Jerusalems hellige steder, blev hun opmærksom på stedet. I år 335 blev der derfor i stedet bygget en basilika, og en historie fortæller, at Helena under udgravningerne til byggeriet opdagede tre kors. Dels Jesu kors, dels de to kors, som forbryderne, der blev korsfæstet sammen med Jesus, hang på.

For at finde ud af, hvilket kors der havde været Jesu kors, fik man en syg mand til at røre ved alle tre. Legenden fortæller, at den syge mand mirakuløst blev helbredt, da han rørte et af dem.

Siden Helenas tid er basilikaen blevet både ødelagt og genopført indtil flere gange under skiftende herskere, indtil korsfarerne i 1099 – 1149 opførte deres kirke på stedet. Og det er den kirke, som står den dag i dag, selvom både en brand i 1808 og et jordskælv i 1927 har truet kirkens eksistens.

rejsler@kristeligt-dagblad.dk

Rosengården 14 • 1174 København K • Telefon: 33 48 05 00 • Abonnement: 33 48 05 05 • Annoncer: 33 48 05 00 • [Send mail](#)
© Kristeligt Dagblad - læs mere om ophavsret [her](#) • [Beskyttelse af personoplysninger](#)